

**Základní škola a Mateřská škola
Hradec Králové, Jiráskovo nám. 1166**

MŠ BŘEZHRAD

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE.....	4
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ.....	7
3.1 Věcné podmínky	7
3.2 Životospráva.....	8
3.3 Psychosociální podmínky.....	9
3.4 Organizace.....	10
3.5 Řízení mateřské školy	11
3.6 Personální a pedagogické zajištění.....	13
3.7 Spoluúčast rodičů	14
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	16
3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	16
3.11 Podmínky vzdělávání a jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	17
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	19
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	21
5.1 Zaměření školy.....	21
5.2 Cíl, motto a vize školy.....	23
5.3 Dlouhodobé vzdělávací záměry	23
5.4 Metody a formy vzdělávání.....	23
5.5 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných, dětí od dvou do tří let.....	24
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	27
6.1 Činnosti a příležitosti vedoucí k průběžným vzdělávacím cílům	27
6.2 Integrované bloky.....	27

6.3 Obsah integrovaných bloků.....	28
6.4 Plánování vzdělávacích činností	28
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM.....	49
7.1 Oblasti autoevaluace (co sledujeme).....	49
7.2 Časový plán evaluace (hodnocení), vyhodnocování, odpovědnost	5137
8. INTERNÍ PŘÍLOHY.....	51
8.1 Roční plán	51
8.2 Přílohy k evaluaci školy	51

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název školy a kontakty

Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Jiráskovo nám. 1166

Adresa základní školy: Jiráskovo náměstí 1166, Hradec Králové 500 02

Adresa mateřské školy: Poštovní 38, Hradec Králové 503 32

Adresa pro doručování písemností do MŠ: Poštovní 38, Hradec Králové 503 32

ředitel ZŠ a MŠ: Mgr. Martina Škultétyová

zástupce ředitele pro MŠ: Mgr. Eva Homolková Bc.

telefon: 495 454 124, 725 813 429

IČ: 62694774

e-mail: skola@msbrezhrad.cz

webové stránky MŠ: www.msbrezhrad.cz

webové stránky ZŠ: www.zsjirasek.cz

Zřizovatel

Statutární město Hradec Králové, odbor školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže

Název a platnost dokumentu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem:

„Náš barevný svět“.

Platnost: od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2027

Na základě aktualizace a evaluace může být ŠVP změněn.

Školní vzdělávací program byl projednán na pedagogické radě dne 28. 8. 2025

Aktualizace 1.4.2026

Čj. 9/2025

Zpracovatel ŠVP PV: zástupce ředitele pro PŠV Mgr. Eva Homolková

Spolupráce: učitelky mateřské školy

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Lokalita a velikost školy

Mateřská škola je součástí Základní školy Jiráskovo náměstí. Nachází v klidné lokalitě města Hradec Králové v městské části Březhrad.

Typ MŠ: s celodenním provozem

Provozní doba: 6,30 – 16,30 hod.

Kapacita školy: 62 dětí

Počet tříd: 3 třídy s motivačními názvy: 1. třída Včeličky, 2. třída Sluníčka, 3. třída Sovičky

Počet učitelů: 6

Počet asistentů pedagoga: 1

Počet školních asistentů: 1

Počet provozních zaměstnanců: 3

Charakter a specifika budovy

Školu tvoří dvě budovy, které spojuje školní výdejna s jídelnou. V první budově se nachází třída Včeličky. V další budově je v patře třída Sluníčka a kabinet s výtvarným materiálem a pomůckami. V přízemí je umístěna třída Sovičky s prostory pro cvičení a odpočinek dětí. Dále se zde nachází provozní zázemí školy kancelář zástupce ředitele pro MŠ, knihovna a úklidová místnost. Ve školní knihovně je množství dětské i odborné literatury, pracovní a grafomotorické listy včetně pomůcek (pro leváky, k logopedii, k smyslovým hrám...). V suterénu je plynová kotelná zajišťující vytápění a ohřev vody. Celou budovu pokrývá wifi síť.

Budova, třídy

Všechny třídy mateřské školy jsou určeny pro děti nejdříve od dvou let, pokud kapacita školy dovolí. Od 1. 9. 2023 máme v mateřské škole všechny tři třídy věkově heterogenní. Vyhovujeme přáním rodičů a umísťujeme sourozence a kamarády do stejné třídy, což napomáhá snazší adaptaci nově přichozích dětí. Dále jsou děti do tříd rozdělovány tak, aby každá věková skupina byla rovnoměrně zastoupená.

Třídy jsou prostorné, rozdělené na dvě části. Část pracovní se stolečky slouží především ke stolování, výtvarným a pracovním činnostem. Druhá část hrací je pokryta kobercem, kde probíhá volná hra dětí, řízená a individualizovaná činnost, aktivity v kruhu, cvičení i polední odpočinek.

Všechny třídy jsou vybaveny novým nábytkem, moderními hračkami a didaktickými pomůckami. Nábytek je uspořádán tak, aby byly vytvořeny hrací a tvořivé koutky tzv. „centra aktivit“ (knihy a písmena, pokusy a objevy, dětská knihovna, ateliér, hudební koutek, labyrinty, stolní hry a stavebnice, kuchyňka, dopravní koutek a interaktivní tabule...).

Funkční koutky dětem nabízí pestré podnětné prostředí a stimulují je k různorodým činnostem. Podporují vzájemné učení dětí, skupinové i kooperativní formy výuky a možnost individuálního rozvoje dle jejich zájmu. Možnost volby činnosti zvyšuje motivaci dítěte a úspěšnost v tom, co si samo vybralo. Vzhledem k malým skupinkám mohou děti přirozeně komunikovat, jsou

vedeny k samostatnosti i ke spolupráci, zejména k získávání zdravého sebevědomí, každé dítě je bráno jako jedinečná osobnost a jsou respektovány jeho individuální potřeby a zájmy. Hry jsou obohaceny o výukové programy na interaktivní tabuli.

Školní zahrada

Školu obklopuje krásná, prostorná a udržovaná zahrada s travnatou plochou, mnoha vzrostlými stromy a keři, které v létě poskytují příjemný stín. Mlatový chodník s přechody pro chodce je využíván nejen pro jízdu na koloběžkách a odrážedlech, ale i k dopravní výchově. K pohybovým aktivitám využívají děti různé herní prvky např. průlezky, skluzavky, doskočiště se zvířátky, vláček nebo housenku. Zrakové vnímání či paměť si děti procvičují u didaktického pexesa a skládání puzzle. Sluchové vnímání si zdokonalují při hře na dendrofon a při poznávání zvuků pomocí QR kódů umístěných na stromech. Dřevěná pergola poskytuje dětem útočiště i v nepříznivém počasí. Je využívána k výtvarným a relaxačním činnostem i k odpočinku. V horkých dnech využíváme k osvěžení mlhoviště a hrajeme si s vodou u vodního toku. Zahrada se vzrostlými stromy i okrasnými dřevinami je zároveň využívána k rozmanitému environmentálnímu vzdělávání. Děti mají možnost pečovat o květinové záhonky, bylinkovou zahrádku a ovocné keře, pohybovat se po naučné hmatové stezce. Hmyzí domeček umožňuje dětem pozorovat různé druhy hmyzu a ptačí krmítka, která se stala zdrojem potravy pro ptáčky, jsou také místem pozorování a seznamování se s ptačí říší. Toto hravé, inspirující prostředí probouzí v dětech tvořivou energii, formuje přirozený talent dětí a posiluje jejich osobnost. Zahrada dává možnost experimentovat s přírodními materiály jako je hlína, písek, kameny, voda, dřevo a bezprostředně pozorovat rostliny a živočichy. Blízkost přírody a okolí plné zeleně poskytuje mnoho příležitostí k rozvíjení kladného vztahu k přírodě.

Prostory mimo školní pozemek

K pobytu venku využíváme i pěkného okolí mateřské školy – lesopark, procházky k rybníku, na louku a do lesa. Vzdálenější cíle vycházek nebo výletů volíme podle věku a fyzické zdatnosti dětí.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Tato část zahrnuje podmínky vzdělávání v naší mateřské škole s návrhy cílů, které bychom chtěli dle možností uskutečnit, a tím postupně dosáhnout ideálního stavu.

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola a zahrada poskytují bezpečné prostředí, které je neustále udržováno ve velice dobré kvalitě. Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Prostory mateřské školy jsou vhodné a uzpůsobeny potřebám dětí i zaměstnanců. Učebny mají svoji šatnu, hygienické zázemí, hernu, prostor k pohybovým aktivitám a polednímu odpočinku, kde se rozkládají lehátka nebo matrace. Šatny dětí jsou vybaveny nábytkem vytvářejícím podmínky pro samostatnost dětí při oblékání.

Díky účelnému a variabilnímu rozmístění nábytku jsou vytvořeny v jednotlivých třídách hrací koutky, které dětem zajišťují možnost věnovat se nejrozličnějším individuálním a skupinovým činnostem. Moderní a funkční nábytek, výška stolů a židliček je přizpůsobena věku a vzrůstu dětí.

Mateřská škola je vybavena mnoha digitálními pomůckami jako: interaktivní tabule, notebooky, Bee-bot včelky, Albi tužky, digitální fotoaparát, mikroskop a mikrofon, které odpovídají trendům moderního vzdělávání. Prostřednictvím implementace digitálních technologií do předškolního vzdělávání u dětí rozvíjíme jemnou a hrubou motoriku, grafomotoriku, zrakové a sluchové vnímání, předmatematické a předčtenářské dovednosti, pozornost a paměť, slovní zásobu, logické myšlení aj. S využitím různých výukových interaktivních programů podporujeme samostatnost, komunikaci a kooperaci ve skupině, schopnost rozhodovat se a řešit problémy.

Hračky jsou stále doplňovány, obměňovány a vyhovují věkovým a individuálním potřebám dětí. Umístěny jsou v policích a skříňkách tak, aby si je děti mohly samostatně brát a ukládat dle dohodnutých pravidel. Formou piktogramů je zaveden orientační systém pro ukládání hraček a pomůcek do boxů a šuplíků. Dětské práce jsou součástí výzdoby tříd, chodeb a šaten mateřské školy.

Ke škole přiléhá prostorná zahrada, která s mnoha herními prvky poskytuje celoročně dostatek příležitostí k aktivnímu pohybu i k potřebné relaxaci dětí. Děti mohou ke hře využít pískovišť, rozmanitých výukových a environmentálních prvků, a také vodního toku, který dětem umožňuje si vyzkoušet různé pokusy s vodou a seznámit se s koloběhem vody. Procvičí si motoriku a koncentraci, kritické myšlení i smyslové vnímání. Nově je nainstalována mlžící sprcha s tryskami a kropítko, které v parných dnech přináší dětem osvěžení. Nerezové pítčko zajišťuje pitný režim dětí při pobytu venku. Průlezky a skluzavky mají dopadové plochy pro větší bezpečnost dětí. Prostory zahrady jsou využívány v dopoledních i odpoledních hodinách.

Návrhy na další úpravu podmínek

Ve spolupráci se zřizovatelem postupně dle finančních možností pokračovat v materiálně technickém rozvoji školy. Usilovat o získávání dalších finančních prostředků pomocí grantů, sponzorských darů.

Prioritou modernizace mateřské školy je rekonstrukce dětské koupelny u 1. třídy (výměna umyvadel a sprchového koutu), snížení stropu v 3. třídě (snížení nákladů na topení). Oprava fasády se zateplením budovy školy. Dále pokračovat ve výbavě koutků „pokusy a objevy“ a „příroda“. Obohacovat zahradu o nové herní prvky k různorodým pestrým aktivitám dětí např. didaktická tabule k rozvoji předmatematické gramotnosti. Před budovu školy nainstalovat informační panel k propagaci školy a umístění našich aktualit. Pořídit interaktivní tabule do každé třídy (dle finančních možností).

3.2 Životospráva

V mateřské škole máme stanovený pravidelný denní režim, který je současně flexibilní, umožňuje v průběhu dne přizpůsobit se aktuální situaci, aby bylo možno reagovat na neplánované události. Zákonní zástupci mohou přivádět své děti dle svých možností. Časové rozvržení je pouze orientační a přizpůsobuje se věku, potřebám dětí a konkrétnímu dennímu programu školy.

V mateřské škole není vývařovna, ale pouze výdejna. Strava je dovážena v termoportech ze školní jídelny MŠ Švendova v Hradci Králové. Nápoje a svačiny připravuje sama paní kuchařka v naší MŠ. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle norem, je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie pokrmů a nápojů.

Stravování probíhá v klidné pohodové atmosféře. Průběžné svačiny realizujeme v jednotlivých třídách a oběd v jídelně. Do jídla děti nenutíme, snažíme se, aby jídlo alespoň ochutnaly. Vedeme děti k samostatnosti při nalévání tekutin, mazání pečiva, prostírání stolů a kulturním stravovacím návykům při stolování. U starších dětí podporujeme používání příboru. Celý den je zajištěn pitný režim, ke kterému jsou děti aktivně motivovány. Děti mají možnost výběru různých tekutin. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány předepsané intervaly – maximální doba nepřesahuje rozmezí 3 hodin. Zaměstnanci se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Během dne dbáme, aby děti měly dostatek pohybu jak v mateřské škole, tak hlavně během pobytu venku, který je každý den organizován v době od 9,30 do 11,30 hodin. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány pohybové aktivity. Jedná se hlavně o relaxační cvičení, cvičení na správné držení těla, zdravotně zaměřená cvičení (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační), pohybové hry a hudebně pohybové činnosti. Jsou zařazovány i prvky jógy a aerobiku.

Pobyt venku se neuskutečňuje při silném mrazu, větru a při inverzích. Při mírném dešti podnikáme procházky do okolí v pláštěnkách a holínkách. V letních měsících se činnosti přesouvají co nejvíce ven.

Otužování dětí podporujeme nabídkou plaveckého kurzu a sprchováním na školní zahradě a pořádáním školy v přírodě.

V režimu dne respektujeme individuální potřeby dětí – aktivity, spánek, odpočinek. Po obědě mladší děti relaxují na lehátkách, starší na matracích při čtení pohádky, poslechu relaxační hudby. Dětem s nižší potřebou spánku nabízíme klidové činnosti např. prohlížení knih, hry zaměřené na rozvoj logiky, myšlení, koncentrace a jemné motoriky, grafomotorická cvičení, aktivity na interaktivní tabuli a hry s Albi tužkou.

Návrhy na další úpravu podmínek

Vhodnou organizací pokračovat v zajišťování činnosti v průběhu dne, reagovat a přizpůsobit se aktuální situaci, umožňovat dostatek volného pohybu. Děti vést k samostatnosti, k sebeobsluze, vytvářet u nich zdravé životní návyky. Ve spolupráci s rodiči dále pokračovat v projektu „Ovocné mlsání“, oslava svátků a narozenin jako pěstování společenských návyků. Společně spolu s rodiči podporovat pozitivní motivaci dětí ohledně stravování. Vést děti k pitnému režimu během celého dne. Nadále pokračovat v podpoře samostatnosti dětí při prostírání stolů, nalévání tekutin do hrníčků a mazání pečiva při svačině.

3.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem prostředí důvěry, bezpečí a vzájemné spolupráce. Bezpečné prostředí a pocit jistoty je to nejdůležitější, co děti potřebují.

Zařazení dětí do tříd

Kapacita mateřské školy je 62 dětí, které jsou rozděleny do třech heterogenních tříd. Děti jsou rozdělovány tak, aby každá věková skupina byla rovnoměrně zastoupena. Složení tříd se mění s ohledem na věkové složení dětí pro daný školní rok. Do jednotlivých tříd jsou děti na jedné straně zařazovány dle možností mateřské školy a na straně druhé dle přání rodičů – možnost dětí být se sourozencem, s příbuzným, či kamarádem usnadňuje adaptační režim. V heterogenních třídách probíhá snazší adaptace nově přichozích dětí, učení se nápodobou, přirozený rozvoj tolerance, spolupráce, empatie, sebevědomí a odpovědnosti za druhé. Při pobytu na zahradě dochází zcela přirozeně k vzájemnému setkávání dětí ze všech tříd.

Adaptace

V měsíci červnu jsou nově přichozí rodiče i děti na „hravém odpoledni v MŠ“ seznamováni s prostředím školy, třídami i zaměstnanci. Při úvodní prezentaci nabízíme rodičům adaptační program, abychom dětem umožnili bezproblémový přechod z rodinného prostředí do MŠ, rodiče mají volný vstup do tříd. Respektujeme různou délku adaptačního období. Učitelé využívají individuálního přístupu, respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Jednají přirozeně, hlavně citlivě a navozují situace pohody a klidu. Pomáhají vytvářet a udržovat v mateřské škole bezpečnou, pozitivní, příjemnou atmosféru založenou na vzájemné důvěře.

V heterogenních třídách probíhá snazší adaptace nově přichozích dětí, učení se nápodobou, přirozený rozvoj tolerance, spolupráce, sebevědomí a odpovědnosti za druhé.

Pravidla třídy

Osobní svoboda a volnost jsou respektovány a současně jsou vytvořeny hranice vyplývající z pravidel chování a norem, které jsou ve škole stanoveny.

Děti se učí pravidlům soužití, podílí se na vytváření jasných pravidel chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Graficky ztvárněná i slovně popsaná pravidla jsou vyvěšena ve třídách, slouží pro zpětnou vazbu. Děti mají možnost vyjádřit svá přání, pocity, potřeby, a to vše v rámci dohodnutých pravidel třídy. Naším cílem je, aby je děti přijaly za své, učily se je aktivně používat a využívat při případném řešení problému. Učitelé společně s dětmi vytváří limity a jasná pravidla chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde se všichni cítí dobře a bezpečně.

Podporujeme dětská přátelství, věnujeme se vztahům dětí ve skupině a nenásilně je ovlivňujeme prosociálním směrem (což je zejména: důvěra, tolerance, empatie, ohleduplnost, zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora), čímž zároveň řešíme prevenci šikany u dětí. Formujeme kolektiv dobrých kamarádů. Přijímáme dětské projevy s porozuměním, odlišnosti dětí respektujeme. K dětem se chováme vstřícně, vyhýbáme se negativním slovním komentářům, děti podporujeme v samostatné činnosti a přiměřeně pozitivně oceňujeme jejich výkony. Hodnocení dětí a pochvala probíhá slovním projevem a gesty např. zvednutý palec znázorňující jedničku.

Komunikace

Podporujeme nenásilnou komunikaci s dítětem a mezi dětmi, která je příjemná a navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Učitelky na třídách spolupracují, vzájemně se informují o různých individuálních zvláštностech dětí, respektují je a uplatňují jednotný přístup.

Podporou, motivací a pozitivním povzbuzením vedeme děti k sebepoznání, sebedůvěře a uvědomění si vlastní osobnosti. Pomáháme tam, kde dítě nestačí. Podporujeme je v objevování, samostatných pokusech, experimentování a k celkové aktivitě.

Poskytujeme dostatek volnosti a osobní svobody. Dbáme na jejich soukromí. Pokud dítě potřebuje, má možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností.

Přístup učitelů umožňuje každému dítěti maximální možnost spoluúčasti a samostatného rozhodování o způsobu, míře a náročnosti vzdělávání. Děti zbytečně neorganizujeme, pracujeme formou nabídky, dáváme možnost výběru. Plánování činností vychází z potřeb dětí, volíme témata dětem blízká, užitečná a srozumitelná. Vytváříme společné třídní myšlenkové mapy. Podporujeme sociální cítění a vytváření vzájemných pozitivních vztahů. Ve třídách jsou využívány prvky z metody programu Začít spolu – začlenění programu do běžného chodu jednotlivých tříd. Děti jsou dostatečně chváleny, motivovány a pozitivně hodnoceny, vedeny k sebehodnocení. Využíváme formativní metody hodnocení dětí, podporujeme jejich samostatnost a schopnost důvěřovat si. Děti jsou vedeny nenásilně a cílevědomě k prosociálnímu chování.

Návrhy na další úpravu podmínek

Společně pokračovat ve vytváření příjemného klima školy. V kolektivu dětí pomáhat vytvářet a udržovat pozitivní, bezpečnou a přátelskou atmosféru založenou na vzájemné důvěře a jistotě. Na základě kladné odezvy rodičů pokračovat ve stmelování kolektivu dětí, rodičů a pracovníků školy formou společných akcí, vytváření pozitivního klima školy.

V návaznosti na vytvoření heterogenních tříd v mateřské škole nadále intenzivně podporovat v dětech toleranci, empatii a spolupráci. Vytvářet spolu s dětmi pravidla soužití, využít piktogramy a uplatňovat prvky programu Začít spolu běžném režimu dne.

3.4 Organizace

Provoz MŠ je od 6,30 do 16,30 hodin. V době letních prázdnin se zpravidla MŠ uzavírá na 6 týdnů. Doba uzavření MŠ je oznámena minimálně dva měsíce předem.

Každý den v mateřské škole má svůj rytmus a řád. Rámcově je upraven režimem dne a Školním řádem školy, ve kterém je podrobně popsán režim dne v mateřské škole a jednotlivých tříd.

Denní program je orientační. Jeho dodržování dává dětem jistotu toho, co mohou očekávat a na co se těšit. Je flexibilní, aby umožňoval reagovat na individuální možnosti a potřeby a přání dětí,

přizpůsobovat se měnícím se okolnostem a aktivitám. V případě výletů je organizace dne uzpůsobena dle požadovaných potřeb.

Celým dnem prostupují hry a výchovně vzdělávací činnosti. Spontánní hry probíhají od příchodu dětí do pobytu venku a po odpoledním odpočinku celý den, prolínají se s činnostmi řízenými učitelkami ve vyváženém poměru, se zřetelem na individuální potřeby dětí a jejich tempo. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Děti mají vždy dostatek času i prostoru, aby mohly spontánní hry dokončit či v nich později pokračovat.

Zvýšená péče v didakticky cílených činnostech je věnována dětem s odkladem školní docházky a předškolním dětem v kolektivních i individuálních činnostech, a dětem se SVP.

Pravidelně několikrát v týdnu učitelé zařazují zdravotně preventivní pohybové aktivity. Doplnkové programy jako Předškolák, Keramika, Šikulka, Klíček - řečová pedagogika, Písnička, Plavání a Lyžování se uskutečňují dle ročního plánu.

Ve třídách nejsou překračovány povolené počty dětí. Ke spojování dětí dochází v okrajových dobách provozu školy, a to při ranních (6,30 – 7,30 hod.) a odpoledních (15,45 – 16,30 hod.) činnostech. Tabulky u dveří tříd informují rodiče, v které třídě se děti právě nacházejí.

Organizace dne je doporučená časová osa a z hlediska zdraví dětí se řídí těmito zásadami:

- rituál přivítání, těšení, loučení
- ranní společný kroužek denní, program s různorodou vzdělávací nabídkou činností
- každodenní zdravotně preventivní pohybové aktivity a řečová pedagogika
- maximálně tříhodinové intervaly mezi podávanými jídly
- aktivní celodenní pitný režim
- minimálně dvouhodinový pobyt venku s ohledem na počasí a povětrnostní podmínky
- odpolední odpočinek s nabídkou klidových činností pro děti s nižší potřebou spánku

Návrhy na další úpravu podmínek

Pokračovat v zajišťování plynulého chodu mateřské školy, nadále podporovat příležitosti ke spontánnímu pohybu, mnohostrannému a bezpečnému pohybovému vyžití na čerstvém vzduchu. Dle potřeby u vybraných dětí co nejčastěji zařazovat řečovou pedagogiku – doplňkový program „Logo hrátky“ včetně procvičování komunikativních schopností dětí s odlišným mateřským jazykem.

3.5 Řízení mateřské školy

Naše mateřská škola je od roku 2008 sloučena se Základní školou Jiráskovo náměstí. Statutárním orgánem je ředitelka školy. Ředitelka školy pověřila řízením a vedením mateřské školy zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání, které předala její kompetence.

Všichni zaměstnanci mají jasně vymezené pravomoci a úkoly. Je jim ponechán dostatek prostoru pro zapojování do řízení mateřské školy, je respektován jejich názor. Velký důraz je kladen na týmovou práci a vzájemnou spolupráci.

Zástupce ředitele pro PŠV vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a motivuje zaměstnance ke kvalitně vykonávané práci. Z výsledků evaluace a kontrolní

činnosti se vyvozují závěry, které slouží jako podklad pro další plánování. Zástupce ředitele pro MŠ vytváří funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak i navenek.

Tvorba ŠVP PV je výsledkem práce zástupce ředitele pro PŠV a všech učitelek.

Chod mateřské školy, režim dne a činnosti s dětmi plánujeme dle podmínek školy, opíráme se o předchozí analýzu a využíváme zpětné vazby.

Spolupracujeme se zákonnými zástupci dětí, zřizovatelem, se základní školou, s pedagogicko - psychologickou poradnou, s logopedem, speciální pedagožkou ZŠ, popřípadě dalšími odborníky poskytující pomoc zejména ve výchovně vzdělávacích otázkách.

Všichni učitelé hodnotí výsledky své práce, zamýšlejí se nad evaluací, stanovují si závěry, vytyčují hlavní cíle a záměry školy. Společně plánují akce pro děti, jejich zákonné zástupce i veřejnost. Všichni pracují zodpovědně a svědomitě, mnohdy i nad rámec svých pracovních povinností.

Mateřská škola úzce spolupracuje se ZŠ Jiráskovo náměstí:

- návštěvy předškoláků v 1. třídách základní školy
- mikulášská nadílka – žáci představují Mikuláše, andílky a čerty pro děti z MŠ
- aktivní účast, vystoupení na koncertech v základní škole
- ZŠ zve děti z MŠ na akce pořádané ZŠ např. Příchod Sv. Martina, Karneval
- vzájemná konzultace učitelek, výměna zkušeností, přednášky pro rodiče
- návštěva p. uč. z prvních tříd v MŠ – schůzka s rodiči, prezentace ZŠ

Kooperace s dalšími institucemi:

- Magistrát města HK
- Pedagogicko psychologická poradna
- Speciálně pedagogické centrum Duháček
- Policie České republiky
- Hasičský sbor
- Fakultní nemocnice
- Městská knihovna – knihovna Březhrad
- Muzeum východních Čech
- Plavecká škola Vlnka
- ostatní mateřské školy „sdílení zkušeností“ při vzájemných návštěvách

Spolupráce se zřizovatelem je na dobré úrovni. Mateřská škola se účastní akcí pořádaných Magistrátem města Hradec Králové (zdobení Vánočního stromečku, Jarní břízky, ...), dále pak spolupracuje s ostatními orgány státní správy.

Informační systém

➤ Vnitřní

konzultační hodiny – individuální rozhovory učitelů s rodiči

schůzky s rodiči – na začátku a konci školního roku, a dále dle potřeby

formou nástěnek umístěných v šatnách dětí

formou nástěnky pro zaměstnance v jídelně

pedagogické a provozní porady

operativní porady

➤ **Vnější**

webové stránky školy

informace podávané osobním rozhovorem nebo telefonem

Den otevřených dveří, prezentace na veřejnosti, společná setkání

FB profil školy

Návrhy na další úpravu podmínek

Kvalitní prací být nadále mateřskou školou s dobrým jménem, která bude atraktivní i pro rodiny ze vzdálenějších lokalit. Vnímat týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro naplnění cílů RVP PV.

Pokračovat ve vzájemné spolupráci se ZŠ Jiráskovo náměstí a rovněž se zřizovatelem. Pořádat společné akce mateřské školy a základní školy. Osvědčily se častější návštěvy předškolních dětí v ZŠ (2x za rok). Děti se více sblíží s prostředím školy, s učiteli a při vstupu do ZŠ bude probíhat lépe jejich adaptace na nové prostředí. Usilovat a naplánovat návštěvy školních dětí ze ZŠ Jiráskovo nám. do naší mateřské školy. Děti, které chodily do MŠ Březhrad, by měly možnost se vrátit do jim známého prostředí a potkat se s kamarády.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Kvalifikovaný kolektiv vstřícných učitelů a provozních zaměstnankyň zajišťuje výchovně vzdělávací proces a vytváří příjemné prostředí pro rozvoj dětské osobnosti.

V naší mateřské škole pracuje 6 učitelek včetně zástupce ředitele pro MŠ a 3 provozní zaměstnanci. Všichni společně vytváří pozitivní klima školy a starají se o příjemné zázemí, pracují jako tým s jasně danými pravidly. Řídí se příslušnými pracovními předpisy, chovají se a jednají profesionálním způsobem. Vymezené úseky a kompetence jednotlivých učitelů jsou součástí Ročního plánu a v dokumentů MŠ. Vstřícný a laskavý přístup k dětem, rodičům, veřejnosti je samozřejmostí.

Rozvrh přímé pedagogické činnosti všech pracovníků je uzpůsoben tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi. Ve všech třídách je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů, a to v rozsahu 2,5 hodin denně. Překrývání dvou učitelů ve třídě je zajištěno zpravidla při pobytu venku a obědě.

Učitelé mají předepsanou odbornou kvalifikaci a aktivně se sebevzdělávají. Zástupce ředitele pro MŠ podporuje a vytváří podmínky pro jejich další vzdělávání (viz. plán DVPP, Plány osobnostního rozvoje pedagogů). Následně pak sleduje růst profesních kompetencí učitelů včetně sebe a doporučuje další vzdělávání podle potřeb školy i podle vlastní potřeby učitelů.

Školení probíhá v rámci samostudia, webinářů a účasti na vzdělávacích seminářích. Další vzdělávání pracovníků je jedním z kritérií pro osobní ohodnocení.

Návrhy na další úpravu podmínek

Motivovat všechny pracovnice a vést je k týmové spolupráci založené na vzájemné pomoci a důvěře. Nadále uplatňovat podporující, sympatizující pedagogický styl, který se projevuje přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací s dětmi.

Pokračovat v zavedeném, srozumitelném a funkčním systému vedení školní a třídní dokumentace. Efektivně využít činnost školního asistenta v MŠ. Učitelé pokračují ve svém vzdělávání, aktivně se podílejí na realizaci projektů a přicházejí s návrhy na nová řešení, aktivity a projekty tak, aby byly dětmi i rodiči vnímány jako vhodný vzor k nápodobě.

3.7 Spoluúčast rodičů

Mateřská škola doplňuje výchovu a vzdělávání v rodině, a proto je pro nás spolupráce s rodiči velice důležitá. Uvědomujeme si, že bez aktivní spolupráce školy, rodičů a veřejnosti nemůže škola úspěšně fungovat. Komunikace a spolupráce je nutnou podmínkou pro získávání zpětné vazby a informací, důležitých pro chod a naplněnost školy. Naše mateřská škola je otevřena široké veřejnosti a snaží se o dobrou prezentaci své práce. Zveme všechny mezi nás.

Pořádáme mnoho společných akcí, které prohlubují partnerské vztahy rodičů a školy a přináší nám všem spoustu nezapomenutelných zážitků např. akce jablíčkování, drakiáda, lampiónový průvod, rozsvěcení vánočního stromečku, jarní vystoupení dětí pro rodiče, dětský den, rozloučení s předškoláky. Oblíbené jsou tvořivé dílny, kde si rodiče se svými dětmi vyrábějí různé výrobky.

Pravidelně seznamujeme rodiče se všemi aktivitami školy a záměry třídních vzdělávacích programů, prezentujeme výsledky projektů, práce dětí. Rodiče se mohou zapojovat do výchovně vzdělávacího procesu, vstupovat do tříd, podílet se na přípravě různých projektů, účastnit se akcí, besed aj. Práva a povinnosti rodičů jsou součástí Školního řádu. Rodiče mají právo kdykoli si vyžádat konzultaci s učitelkou nebo zástupcem ředitele pro MŠ. Prostřednictvím konzultačních hodin rodiče informujeme o rozvoji dítěte a jeho pokrocích. Rodiče se seznámí s portfoliem dítěte a pedagogickou diagnostikou, ke které využíváme program iSophi a komplexní diagnostické listy. Tyto nástroje využíváme k zjišťování úrovně kompetencí dítěte a školní zralosti dětí.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodin, zachovávají mlčenlivost o vnitřních záležitostech. O dění v mateřské škole rodiče informujeme prostřednictvím nástěnek v šatnách školy a webových stránek.

Návrhy na další úpravu podmínek

Pokračovat ve spolupráci s rodiči s cílem rozvíjet aktivity a organizovat činnosti ve prospěch dětí a prohloubení vzájemného výchovného působení rodiny a MŠ.

Ve stejném množství pořádat společné akce, které jsou rodiči a dětmi velmi oblíbené. Pokračovat v kvalitě vytvořeného informačního systému – nástěnky, webové stránky, který je informuje o akcích a dění mateřské školy, organizovat konzultační dny a rodičovské schůzky, Dny otevřených dveří. Pořádat besedy s rodiči na témata z různých oblastí. Využívat návrhy

rodičů na exkurze, návštěvy a podněty na výlety. Ve spolupráci s rodiči pokračování v projektech „Čteme dětem“, „Exkurze mezi vás“, „Zdravé mlsání“, „Hravé odpoledne s maminkou“ a „Hravé odpoledne s tatínkem“.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě potřeby bude mateřská škola realizovat podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s §16 Školského zákona. Podpůrná opatření jsou podle organizační, finanční a materiální náročnosti členěny do 5 stupňů. Podpůrné opatření 1. stupně realizuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření 2. – 5. stupně může realizovat pouze s doporučením ŠPZ.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Naplnování záměrů a cílů předškolního vzdělávání mateřské školy je v případě vzdělávání dětí se speciálními potřebami přizpůsobeno tak, aby maximálně vyhovovalo potřebám i možnostem těchto dětí.

Snahou všech zúčastněných je vytvářet optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte se speciálními potřebami, jeho učení, komunikace s ostatními, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mají učitelé na zřeteli, že jednotlivé děti se ve svých individuálních vzdělávacích možnostech a potřebách liší.

Účelem podpory těchto dětí je plné zapojení a využití vzdělávacího potenciálu každého s ohledem na jeho možnosti a schopnosti a zahrnutí podpůrných opatření (opatření 1. stupně stanoví mateřská škola, od 2. stupně jsou podpůrná opatření stanovená ŠPZ po projednání s mateřskou školou a zákonným zástupcem dítěte).

Závazný rámec a organizační zabezpečení vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně je školou zpracovaný Plán pedagogické podpory (PLPP) a pro děti od 2. stupně podpory je školou zpracovaný na základě doporučení ŠPZ Individuální vzdělávací plán (IVP).

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami učitelé i ostatní pracovníci, kteří se podílejí na péči o ně a jejich vzdělávání, volí vhodné metody a prostředky, které jsou v souladu s přiznanými podpůrnými opatřeními, a uplatňují vysoce profesionální přístup k dítěti.

Všichni zúčastnění vytvářejí podmínky pro pozitivní přijetí dětí se speciálními potřebami v komunitě mateřské školy. V souvislosti s tím učitelé navazují úzkou spolupráci s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikují a předávají potřebné informace. ○ Učitelé spolupracují s dalšími odborníky, využívají služeb školských poradenských zařízení, sdílí zkušenosti s kolegy (i z jiných školských zařízení), vzdělávají se v oblastech zdravotních postižení i sociálních znevýhodnění.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Mateřská škola se bude dle svých možností snažit zajistit podmínky pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními s ohledem na jejich vývojová a osobnostní specifika (v

oblasti věcného prostředí, životosprávy, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupráce mateřské školy s rodinou).

Učitelé diferencují a individualizují vzdělávací proces při plánování a organizaci činností, volbě obsahu, metod i forem vzdělávání, realizují stanovená podpůrná opatření.

Učitelé spolupracují se zákonnými zástupci dětí, školským poradenským zařízením a dalšími odborníky mimo oblast školství.

Pověřenou zodpovědnou osobou pro zajištění komunikace se zákonnými zástupci dětí, školským poradenským zařízením a učitelkami je stanovena vedoucí učitelka MŠ.

Škola zajistí snížení počtu dětí ve třídě, případnou přítomnost asistenta pedagoga v souladu a možnostmi platné legislativy.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola se metodou včasné diagnostiky snaží odhalit mimořádné schopnosti a nadání dětí (metody - pozorování, rozhovor, analýza výtvorů, kreseb, hry dítěte, jeho portfolia).

Pro nadané dítě je žádoucí, aby jeho mimořádné schopnosti byly odhaleny již v předškolním věku, a aby nastupovalo do 1. třídy základní školy s již zmapovanými výchovnými a vzdělávacími potřebami, které má. Základní škola pak může pružněji na jeho potřeby zareagovat.

Nadání je většinou poprvé vnímáno v rodině ke konci 3. roku věku dítěte. Nadané děti se liší od svých vrstevníků v oblasti jemné a hrubé motoriky, kreativity, intelektu, úrovně řeči, sociálních projevů i úrovně v dalších specifických oblastech. U dětí v předškolním věku se mimořádné schopnosti a nadání projevují např. brzkým čtením, bohatou slovní zásobou, zájmem o encyklopedie, velkou zručností při práci se stavebnicemi, mimořádnými schopnostmi pohybového nebo uměleckého charakteru.

Učitelé po vyzpozování mimořádných schopností a nadání dítěte povedou na toto téma rozhovory s rodiči, doporučí vyšetření dítěte odborníkem v Pedagogicko – psychologické poradně (www.pppkhk.cz).

Odborník poradny (ŠPZ) odborným testováním (testy inteligence, testy výkonu, kreativity, didaktické testy) stanoví míru nadání dítěte a případně doporučí stupeň podpůrných opatření. Pokud zjištění vyžaduje vzdělávání dítěte formu individuálního vzdělávacího plánu (IVP), poskytne ŠPZ škole potřebné podklady i metodickou pomoc. Podle přiznaného stupně podpory se škola bude snažit zajistit pro dítě odpovídající podmínky. Postup vzdělávání s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo podle IVP.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry, které jsou určené v RVP PV se dvouletých dětí také týkají, je však nutné brát ohled na vývojová specifika v jednotlivých oblastech. Vzdělávání dětí mladších tří let má svá specifika. Takto malé děti mají některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Vstup do mateřské školy

bývá pro dítě velkou změnou a často bývá mateřská škola první sociální zkušeností. Dvouleté dítě bývá upnuto na jednu osobu, a to zpravidla na matku. Učitelé i ostatní zaměstnanci uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup. Poskytují mu takové prostředí, které se nejvíce přibližuje tomu, co zná. Dvouleté dítě objevuje svět prostřednictvím všech smyslů. Učí se nápodobou, vlastním prožitkem a hlavně hrou. V tomto období dítě potřebuje pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřené podnětné prostředí, více individuální péče a srozumitelná pravidla. Dále pravidelné rituály, opakování činností a dostatek času pro odpočinek. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

V mateřské škole jsou postupně dokupovány hračky a pomůcky vhodné pro dvouleté děti. Pomůcky určené dvouletým dětem jsou v jejich dosahu a mohou si je tak samy podat a poté je zpět uložit na místo. Pomůcky a hračky pro ně věkově nevhodné jsou uloženy v horních policích a v uzavíratelných skříňkách. Takto je zajištěna bezpečnost dětí mladších tří let. S tím souvisí také dohodnutá třídní pravidla, která jsou pro děti srozumitelná a jasně pochopitelná (grafické znázornění jednotlivých pravidel). Boxy s hračkami jsou pro snazší orientaci označeny piktogramy.

Prostředí třídy, a to jak části se stolečky, tak hrací části, je upraveno pro potřeby dětí mladších tří let, které potřebují více volného pohybu a prostoru pro hru.

Režim dne je pružný, že je možné jej po domluvě přizpůsobit individuálním potřebám dětí dvouletých a to hlavně v oblasti řízené činnosti, volné hry a odpočinku.

Návrhy na další úpravu podmínek:

Naším záměrem je co nejlépe připravit a realizovat vzdělávání dětí, které dovršily při nástupu do mateřské školy věku dvou let. Podmínky pro vzdělání těchto dětí ještě vylepšíme v oblasti materiální (zakoupit do tříd více hraček a didaktických pomůcek odpovídajících věku dětí - vhodné pro děti od dvou let, dovybavit školní zahradu herními prvky pro děti mladší tří let), podmínky v oblasti životosprávy (šatnu dovybavit většími úložnými prostory pro mladší děti. Uzpůsobovat režim dne tak, aby respektoval potřeby dětí mladších tří let.

3.11 Podmínky vzdělávání a jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka - OMJ

U dětí - cizinců a dětí, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, je třeba zajistit podporu ze strany učitelů mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a ocitají se ve znevýhodněné pozici. Proto v naší mateřské škole věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Myslíme na to, že při práci s celou třídou, se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, a proto tomu přizpůsobujeme didaktické postupy a děti cíleně podporujeme v osvojování českého jazyka. Zajišťujeme tak těmto dětem jazykovou přípravu pro plynulý přechod do základního vzdělávání.

Pro 4 a více dětí cizinců v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena ředitelkou školy skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu

do základního vzdělávání. Ředitelka školy může do takové skupiny zařadit i jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pakliže to není na újmu kvality jazykové přípravy, a to dle vlastního posouzení potřeby jazykové podpory dítěte. Jedna hodina týdně bude rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Jazyková podpora nižšího počtu dětí cizinců, čili 1 – 3 děti, probíhá individuální formou v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu.

Metody, formy a způsob práce s dětmi, cizinci s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Učitelé zajišťují jazykovou podporu individuální formou, 2x týdně v rozsahu 30 minut.

Jazyková podpora při osvojování českého jazyka probíhá v rámci nespavého režimu, ve třídě, které dítě – cizinec navštěvuje.

Učitel mluví pomalu a zřetelně, využívá témata, která jsou dítěti známá a blízká, užívá jednoduché instrukce, které sděluje postupně, klade jednoduché otázky a dává dostatek času pro odpověď.

Je využíváno neverbálních prostředků (gesta, mimika), řeč se opírá o vizuální pomůcky

Dítě je seznamováno také se základy české kultury a společnosti, se životem ve městě, a to v běžných situacích, se kterými se dítě bezprostředně setkává.

Učitel v rámci jazykové podpory vychází z dokumentu „Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání“

Nabídka činností:

Rozvoj slovní zásoby – rozhovory, popis obrázků, opakování slov

Porozumění slyšeného – pochopení pokynů, formulace odpovědí.

Rytmizace slov, určování hlásek, správné skloňování (jednotné a množné číslo)

Tvorba jednoduchých vět, správný slovosled

Práce s jednoduchými básničkami, hádankami, písničkami

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Charakteristika tříd

Třídy jsou prostorné, rozdělené na tři části. Část pracovní se stolečky slouží především ke stolování, výtvarným a pracovním činnostem. Druhá část hrací je pokryta kobercem, kde probíhá volná hra dětí, práce v komunitním kruhu a řízená činnost. Další část třídy je využívána k pohybovým aktivitám a polednímu odpočinku. Ve všech třídách je nábytek rozmístěn tak, aby byly vytvořeny hrací a tvořivé koutky (výtvarný, jazykový, matematicko–logický, konstruktivní, hudební, pokusný - přírodovědný, manipulační...) pro práci s dětmi dle teorie rozmanitých inteligencí a programu Začít spolu. Každá třída je osobitá svým materiálním vybavením, barevností, výzdobou, složením kolektivu dětí a osobností učitelů.

Složení tříd

Kapacita mateřské školy je 62 dětí. Od 1. 9. 2023 máme v mateřské škole všechny tři třídy heterogenní. Děti jsou do tříd rozdělovány tak, aby každá věková skupina byla rovnoměrně zastoupená. Složení tříd se mění s ohledem na věkové složení dětí pro daný školní rok. Do jednotlivých tříd jsou děti na jedné straně zařazovány dle možností mateřské školy a na straně druhé dle přání rodičů. Snažíme se i o vyvážený poměr chlapců a dívek v jednotlivých třídách, vytváříme podmínky k citlivému začlenění se do dětského kolektivu. V heterogenních třídách probíhá snazší adaptace nově příchozích dětí, učení se nápodobou, přirozený rozvoj tolerance, spolupráce, sebevědomí a odpovědnosti za druhé. Třídy, v nichž se vzdělává více ročníků, významně přispívají k sociálnímu zrání dětí. Nové děti přicházejí již do fungujícího kolektivu, starší děti jim poskytují přirozenou pomoc a vzory chování. Děti se učí být k sobě ohleduplné, vzájemně si naslouchat, minimalizují se projevy agrese. Starší děti jsou samostatnější, mají pocit odpovědnosti. Složení třídy podporuje tvořivou hru dětí, schopnosti kooperace, komunikace a sebereflexe.

Každá třída má svůj vlastní Třídní vzdělávací program vycházející z ŠVP PV školy a z dobré znalosti dětí, podmínek třídy a mateřské školy. Učitelky dbají na harmonický rozvoj dítěte, rozvíjejí jeho osobnost, dbají na komunikační a sociální dovednosti, individuálně pracují především s dětmi, které navštěvují mateřskou školu posledním rokem a s dětmi s odloženou školní docházkou. Přípravují je do další etapy vzdělávání v základní škole. Snažíme se nepředávat dětem hotové poznatky, všechny činnosti vycházejí z principu dětské hry a tvořivosti. Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání, které organizujeme v průběhu celého roku, patří společné akce dětí a rodičů.

Všichni učitelé provádějí pravidelnou diagnostiku dětí za účelem zjištění speciálních vzdělávacích potřeb dětí, přičemž úzce spolupracujeme s rodiči dětí, případně se školskými poradenskými institucemi.

Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě

Ve všech třídách je zajištěno souběžné působení dvou učitelů, a to v rozsahu 2,5 hodin denně. Souběžné působení vychází z rozvrhu pracovní doby jednotlivých učitelů.

Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě:

- hra v jednotlivých koutcích, individualizace
- příprava na pobyt venku, pobyt venku
- hygiena, oběd

- příprava na odpočinek

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou a směrnicí ředitele školy, který nastavuje kritéria pro přijímání dětí (viz Směrnice k přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání a Školní řád). Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti od dvou let věku. Děti jsou přijímány v přijímacím řízení, které v Hradci Králové vyhlašuje zřizovatel. Informace o zápise jsou vyvěšeny písemně v prostorách školy a v elektronické podobě na webových stránkách školy. Děti mohou být přijaty k předškolnímu vzdělávání i během školního roku, pokud to dovolí kapacita školy (např. při odhlášení dítěte ze zdravotních důvodů, přestěhování apod.) O přijetí dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Náš ŠVP PV s motivačním názvem „Náš barevný svět“ a TVP jsou vytvořeny v souladu se záměry RVP PV. Vychází z dlouhodobého plánu školy, analýzy současného stavu, místních podmínek, ze zájmů, přání a potřeb dětí a směřuje k naplnění očekávaných kompetencí v jednotlivých oblastech. ŠVP PV umožňuje učitelkám ve třídách pracovat samostatně, tvořivě s uskutečňováním svých nápadů a s uplatněním své odborné způsobilosti.

Je dokumentem otevřeným, který nám na základě evaluačních činností umožňuje upravit a aktualizovat vzdělávací nabídku.

5.1 Zaměření školy

Naše mateřská škola je zasazena do pěkného prostředí a bezprostředně ji obklopuje blízká příroda. Již dříve jsme se zaměřili na prvky environmentální výchovy ve vzdělávacích programech. U dětí pokračujeme v rozvíjení a upevňování kladného vztahu k přírodě založeného na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení. Přibližujeme jim fakta o přírodě a sounáležitosti s okolní přírodou, na které jsme závislí a můžeme ji zpětně ovlivňovat. Je třeba mít vztah nejen k přírodě živé a neživé, ale i k lidem navzájem, umět si pomáhat. Za důležité rovněž považujeme vést děti k poznání, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný. Snažíme se v dětech zakotvit základy aktivní ochrany životního prostředí. Za tímto účelem v naší mateřské škole třídíme odpad, zejména papír, plasty, sklo, kovy a baterky. Na podzim sbíráme kaštiny a žaludy, které odnášíme zvířátkům do krmelce. Řídíme se heslem: „Přírodu my máme rádi, chceme s ní být kamarádi“.

Pobyt venku trávíme na školní zahradě s herními prvky, v případě nepříznivého počasí mohou děti trávit čas pod dřevěnou pergolou. Pro děti je vytvořena bylinková zahrádka a záhony pro pracovní a poznávací činnosti. U hmyzího domečku, ptačích budek a krmítek mají možnost pozorovat drobné živočichy a ptactvo. To vše jim dává příležitost pro environmentální vzdělávání. V okolí mateřské školy navštěvujeme park, les, chodíme k rybníku, k potoku, na louku a pole, kde mají děti možnost pozorovat změny v přírodě a práci lidí. V obci mají možnost navštívit místní knihovnu.

Tradice a slavnosti školy, akce, doplňkové programy, projekty

V rámci známých a společně udržovaných tradic se nám daří mezi dětmi prohlubovat vrstevnické vztahy a kamarádství. Vnímají jak svoji individualitu, tak sounáležitost s kamarády a mateřskou školou.

Tradičně pořádané akce

- vítání podzimu (s rodiči) např. jablíčkování, bramborování, drakiáda, olympiáda
- pečení jablečných šátečků, jablečných dobrot na společné akce
- příprava zeleninových a ovocných salátů
- sběr kaštanů a žaludů ve spolupráci s rodiči a veřejností
- procházky ke krmelci
- lampionový průvod na téma
- Putování za světluškou

- Vánoční zpívání u stromečku před MŠ (s rodiči a veřejností) - Advent
- Čertí rej s mikulášskou nadílkou
- Návštěva Ježíška v MŠ
- Masopust s karnevalem
- Loučení se zimou - vynášení Morany
- Vítání jara „Zelený den“, jarní otevírání školní zahrady
- návštěva Základní školy Jiráskovo náměstí
- Tvořivá a hravá odpoledne (s rodiči) – vánoční a jarní dílna
- Velikonoční zvyky a tradice s hledáním velikonočních vajíček na zahradě školy
- Pálení čarodějnic
- Dopravní soutěž „Pozor, červená“
- Jarní vystoupení dětí (s rodiči)
- Dětský den např. na téma V pohádkové říši, Na indiánské stezce (s rodiči)
- Slavnostní rozloučení s předškoláky (s rodiči)
- Školní výlety na různá místa
- Batůžkové dny např. procházka do lesa, ke koním, k Opatovickému rybníku
- Kulturní akce – divadlo, hudební představení, exkurze
- Účast ve výtvarných a sportovních soutěžích
- Oslavy narozenin dětí spojené s rituály

Nabídka doplňkových programů

- Šikulka (výtvarné a pracovní činnosti)
- Písnička (pěvecké, hudební a taneční aktivity)
- Logohrátky (řečová pedagogika)
- Keramika
- Kuchtíci
- Předškolák o interaktivní aktivity o plavání
- Lyžařský kurz
- Výuka plavání

Projekty

- Exkurze mezi Vás – exkurze
- Čteme dětem
- Zdravé mlsání
- Recyklace materiálů
- Environmentální edukace

5.2 Cíl, motto a vize školy

Cíl vzdělávání v MŠ:

„Naším cílem jsou spokojené děti, které se do naší mateřské školy těší a odnášejí si nezapomenutelné zážitky, radost z poznání a chuť se vzdělávat a učit.“

Motto MŠ:

„U nás jsou děti šťastné a spokojené“

Vize MŠ:

„Společně růst“

5.3 Dlouhodobé vzdělávací záměry

- vytvoření základů celoživotního vzdělávání
- osvojení si základních životních zkušeností, kritického myšlení
- osvojení komunikace a spolupráce
- rozvoj samostatnosti, seberealizace a tvořivosti
- podpora kreativního myšlení a schopnosti objevovat a poznávat
- získání zdravého sebevědomí a zodpovědnosti
- vytvoření pozitivního vztahu k místu kde žiju, k přírodě a její ochraně

Vzdělávacím záměrem učitelů je vytvořit vzdělávací nabídku činností, které umožní dítěti postoj:

- k sobě a kamarádům, základním pravidlům a řádům,
- k věcem, místu, škole, městu, rodině a tradicím,
- ke vzdělávání, slovům, řeči, myšlení, řešení problémů a bezpečí,
- ke zdravé výživě, zdravému pohybu, vnitřní pohodě, k přírodě a ekologii.

5.4 Metody a formy vzdělávání

V předškolním vzdělávání upřednostňujeme názorné smyslové vnímání jako základ přirozeného poznávání, podporujeme přirozený pohyb v přírodě, uplatňujeme metody prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte. Podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. Děti jsou podněcovány k rozvoji fantazie, představivosti, tvořivého myšlení. Vzdělávání a hra se uskutečňují ve všech činnostech a situacích, upřednostňujeme rozvoj smyslového vnímání, experimentování a prožitkového učení. Děti jsou vedeny k samostatnosti a schopnosti práce ve skupině, kooperaci. Podporujeme situační učení založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí. Dbáme na to, aby spontánní a řízené aktivity byly vyvážené a vzájemně se prolínaly vzhledem k potřebám a možnostem jednotlivých dětí.

Učitelky využívají při své výchovně vzdělávací práci především takový styl vedení, který dítě podporuje v touze po poznání. Učitel má roli průvodce, dětem je oporou. Hlavním úkolem pedagogů je předkládat dítěti vhodnou a různorodou vzdělávací nabídku didaktických činností

a her, ze kterých bude mít dítě možnost si dle vlastní volby vybrat. Přípravují podnětné prostředí. Aktivity probíhají především formou spontánní dětské hry, kterou si dítě volí na základě svého zájmu v centrech aktivit podle programu Začít spolu.

Metody

- prožitkové a zážitkové učení
- učení hrou nebo činnostmi
- spontánní učení
- situační učení
- nápodoba, pozorování
- didakticky cílená činnost
- kooperativní a sociální učení
- pokusy a experimenty
- individuální přístup
- skupinové hry včetně frontální práce

Formy vzdělávání

- spontánní činnosti
- řízené činnosti
- menší skupiny
- individuální přístup
- motivace pedagoga: přímo x nepřímo

5.5 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných, dětí od dvou do tří let

Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola identifikuje speciální vzdělávací potřeby (učitelé vedou portfolia dětí a pedagogickou diagnostiku, do konce října identifikují odchylky ve výkonech, chování, projevech dětí, o zjištěných skutečnostech pohovoří s rodiči dítěte a oznámí tuto skutečnost vedoucí učitelce).

Učitelé navrhnou podpurná opatření 1. stupně podpory, vypracují Plán pedagogické podpory.

Plán pedagogické podpory (PLPP) obsahuje: Charakteristiku dítěte (silné, slabé stránky, popis jeho obtíží, případně sociálně-pedagogickou diagnostiku, aktuální zdravotní stav dítěte, další okolnosti ovlivňující nastavení podpory), dále stanovení cílů rozvoje dítěte, podpurná opatření v mateřské škole, specifikaci úprav metod práce s dítětem, organizaci jeho vzdělávání, kritéria hodnocení dítěte, pomůcky, požadavky na organizaci práce učitelů, podpurná opatření v rámci domácí přípravy (po dohodě s rodiči), podpurná opatření jiného druhu (respektování zdravotního stavu dítěte, rodinné situace, vztahových problémů, postavení dítěte ve třídě) a také způsoby a termíny vyhodnocení účinnosti PLPP.

Následně je po dobu 3 měsíců realizován PLPP.

Učitelé vyhodnotí jeho účinnost, pokud je zjištěno, že podpůrná opatření stačí k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte, jsou podpůrná opatření realizována po dobu, kdy jsou efektivní v dosahování stanovených cílů rozvoje dítěte, pokud je zjištěno, že opatření nestačí a u dítěte nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech (chování, projevech). Zákonný zástupce dítěte na základě sdělení školy kontaktuje Školské poradenské zařízení (ŠPZ).

Škola pro účel diagnostiky dítěte v ŠPZ vypracuje zprávu o již poskytnuté pedagogické podpoře, ve které uvede, jaký problém ve vzdělávání dítěte nastal, jaká podpůrná opatření byla uplatňována, jak jsou vyhodnocena.

ŠPZ provede diagnostiku dítěte, a na jejím základě stanoví, zda je v kompetenci školy pokračovat v podpůrném opatření 1. stupně (zařízením mohou být navržena i jiná opatření 1. stupně), nebo zda jsou speciální potřeby dítěte natolik závažná, že je třeba využít podpůrná opatření vyššího stupně podpory, pak se stává dítě klientem ŠPZ.

Pokud ŠPZ přizná dítěti podpůrné opatření 2. - 5. stupně jsou školou dítěti poskytována, vždy však s předchozím písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte.

Individuální vzdělávací plán (IVP) škola zpracovává zpravidla pro dítě, které má speciální vzdělávací potřeby a je vzděláváno formou individuální integrace. Podkladem pro zpracování IVP je: doporučení ŠPZ, žádost zákonného zástupce dítěte, nebo rozhodnutí ředitele školy. IVP je zpracováván bez odkladu, nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP vypracovávají učitelé, za jeho vypracování zodpovídá vedoucí učitelka. Platnost IVP stvrzují podpisy učitelé, vedoucí učitelka, pracovník ŠPZ a zákonný zástupce dítěte. Na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte je vzdělávání dítěti poskytováno podle IVP.

IVP obsahuje údaje o skladbě druhů, stupňů podpůrných opatření, identifikační údaje dítěte, informace o úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod, forem vzdělávání a hodnocení, případné úpravy výstupů ve vzdělávání, údaje o učitelích dítěte, je zde uvedeno jméno učitele ŠPZ, se kterým škola spolupracuje.

Průběh vzdělávání dětí nadaných

Vzdělávání nadaného dítěte bude probíhat v běžné třídě, formou individuální integrace s využitím obohacujícího pedagogického přístupu, úzkou spoluprací s rodiči dítěte a v souladu s doporučeními ŠPZ. V případě nadání v pohybových, či uměleckých oblastech bude školou rodičům doporučován rozvoj dítěte v některých z uměleckých škol ve městě např. Jitro, Boni pueri, ZUŠ Habrmanova, ZUŠ Na Střezině, tanečních studiích, sportovních klubech, kam již mají možnost docházet i děti z mateřských škol.

Učitelé budou pro úspěšnost práce s nadaným dítětem dodržovat pravidla: vstřícná komunikace, pozorné naslouchání, neautoritativní komunikace, vytvoření dostatečného prostoru pro seberealizaci, prezentaci a sebevyjádření, nerušit dítě, je-li zaujato činností, společně hodnotit, diskutovat, vybírat komplexnější činnosti, úkoly s možností různé obtížnosti, s možností spolupráce, nenutit dítě do činnosti, podporovat jeho aktivitu, předkládat podnětný materiál.

Učitelé budou respektovat jejich nadání. Cíleně jim nabízet náročnější stimulace pro rozvoj v talentované oblasti a citlivě korigovat funkce, které jsou v nesouladu. Snažit se o intenzivní spolupráci s rodiči tak, aby rozvoj dětí nebyl jednostranný ani brzděn. Cílem snažení celého kolektivu pracovníků je radostné dětské prožívání dne a zároveň co nejkvalitnější vzdělávání dětí v rámci jejich konkrétních možností.

V podpoře rozvoje nadaného dítěte bude škola využívat podporu krajské sítě podpory nadání a to prostřednictvím Koordinátora podpory nadání při krajském pracovišti Národního institutu pro další vzdělávání (NIDV). Získávat informace k dané problematice bude též např. na www.talentovani.cz, www.mensa.cz/nadane-dite, www.nadanedite.cz.

Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávání dětí mladší tři let probíhá ve všech třech třídách.

Učitel individuálně podporuje aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, ale zároveň je nepřetěžuje. Nabízí činnosti nejenom individuální (které jsou pro děti v tomto věku tak důležité), ale také skupinové, ve kterých učitel usiluje o vzájemné poznání a počátky prvotní spolupráce mezi dětmi. Přístup učitele je laskavý, přátelský, až mateřský, pozitivní, s jistou dávkou důslednosti. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Důležité jsou také pro nás vzájemné pozitivní vztahy mezi rodinou a mateřskou školou. Rodiče o dění v MŠ učitel průběžně informujeme a vytváří mezi sebou a rodiči takový vztah, ve kterém panuje oboustranná důvěra a tolerance. Pro rodiče jsou k dispozici konzultační hodiny, během kterých mohou s učitelem řešit diskrétní problémy, o kterých nechtějí mluvit ráno nebo odpoledne jen tak ve dveřích. Rodiče se mohou zapojit do různých akcí, které pro ně MŠ připravuje. □ Učitelé si společně vypracovali metodiku nabídky aktivit a činností pro děti mladší tří-let, která je součástí Třídních vzdělávacích plánů. Ve vzdělávací nabídce se prolínají dílčí vzdělávací cíle ze všech pěti oblastí (dítě a jeho tělo, dítě a jeho psychika, dítě a ten druhý, dítě a společnost, dítě a svět). Činnosti jsou zaměřeny na oblast adaptace, rozvoj hrubé a jemné motoriky, sebeobsluhu, řeč, myšlení, vnímání, aktivity s kolektivem, psychosociální oblast.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

V denním režimu dbáme na to, aby se objevily a prolínaly poznatky ze všech pěti oblastí vzdělávání. Rozvoj dítěte není jednostranný, ale jsou rozvíjeny všechny oblasti jeho osobnosti.

Vzdělávací činnost máme založenou na metodách přímých zážitků, využívání dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vedeme děti k individuální práci a vytváříme podmínky pro jejich činnost. V dítěti probouzíme aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne, dokáže. Nepředkládáme dětem hotové návody, ale naopak jim umožňujeme hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem.

Vzdělávací obsah je dle RVP PV uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)
2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)
3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)
4. Dítě a společnost (oblast sociálně kulturní)
5. Dítě a svět (oblast enviromentální)

6.1 Činnosti a příležitosti vedoucí k průběžným vzdělávacím cílům

6.2 Integrované bloky

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti integrovaných bloků, které jsou zpracovány pro všechny věkové skupiny. Z integrovaných bloků vyplývají související témata, která jsou východiskem pro plánování třídních vzdělávacích programů. Jednotlivá témata, která si volí učitelé na třídách, nejsou pevně ohraničena, jejich časovou délku určuje zájem dětí a aktuální situace. Mohou být zařazeny v různých obdobích školního roku. V průběhu docházky do mateřské školy se dítě seznámí s každým integrovaným blokem.

Bloky jsou vzájemně provázány a přinášejí pestrou nabídku činností intelektových i praktických. Doplňujeme je o projekty, které přirozeně vyplynou z nejrůznějších dějů v mateřské škole a ze života dětí.

Přehled integrovaných bloků:

Planeta kamarádství

Planeta radosti

Planeta poznávání

Planeta tajemství

6.3 Obsah integrovaných bloků

Každý integrovaný blok obsahuje:

- kompetence (dítě ukončující předškolní vzdělávání ...)
- charakteristiku a záměr integrovaného bloku
- související témata
- nabídka činností
- dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)
- vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)
- očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

6.4 Plánování vzdělávacích činností

K jednotlivým tématům si učitelé ve svých Třídních vzdělávacích programech (TVP) stanovují cíle, očekávané výstupy a již zcela konkretizovanou nabídku vzdělávacích činností, prostřednictvím kterých dětem vytvářejí co nejlepší podmínky pro dosažení očekávaných kompetencí.

Při plánování konkrétní nabídky aktivit v TVP učitelé vychází z osmi tzv. různorodých mnohočetných inteligencí dle psychologa Howarda Gardnera a pedagogiky programu Začít spolu.

Jejich úkolem je příslušné činnosti, aktivity, hry připravit takovým způsobem, aby děti měly možnost volby, a zajistit k nim vhodné podmínky (materiální, prostorové, časové...). V některých případech si děti mohou pomůcky či materiál připravovat samy a rovněž by měly po sobě také uklidit.

- Jazyková inteligence: schopnost ovládnout a obsáhnout všechny formy jazyka.

V mateřské škole je to popisování, vyprávění, správná výslovnost, souvislé vyjadřování, slovní hry, rozhovory, dovyprávění příběhu, vytleskávání slov, určování první a poslední hlásky apod.

- Logicko – matematická inteligence: schopnost uvažovat logicky, systematicky, vědecky. V mateřské škole se jedná o manipulaci s předměty, bádání, experimenty, řešení logických skládanek a hlavolamů, počítání, technické zájmy apod.

- Vizuálně – prostorová inteligence: schopnost přesně postřehnout, pochopit, uložit do paměti a vybavit si tvary, uspořádání předmětů v prostoru, orientace v prostoru.

V mateřské škole jde o modelářství, návrhářství, vizuální znázorňování, skládačky, ilustrované knihy, obkreslování dle předlohy, návštěvy muzea a výstav apod.

- Hudební inteligence: schopnost porozumět rytmickým a intonačním modelům hudby, kvalitám tónů a zvuků, schopnost pamatovat si informace ve zvukové podobě.

V mateřské škole je to zpívání, vytukávání rytmu, poslech hudby, hra na dětský hudební nástroj, hudebně – pohybové činnosti, rozlišování zvuků apod.

- Tělesně – pohybová: schopnost obratně používat svého těla jak pro sebevyjádření, tak pro činnosti zaměřené k určitému cíli – sport, herectví, schopnost dovedně zacházet s předměty.

V mateřské škole jsou to tanec, běhání, skákání, hraní rolí, dramatické umění, aktivní fyzické zapojení do činností, dotykové zkušenosti, sportovní hry, pantomima apod.

➤ Interpersonální inteligence: schopnost všimnout si chování a pocitů jiných lidí, rozpoznat a chápat rozdíly v jejich temperamentu, schopnostech a náladách. V mateřské škole jde o návštěvu společenských akcí, kolektivní hry, týmovou práci, přátelské rozhovory, vedení, organizování apod.

➤ Intrapersonální inteligence: schopnost rozvíjet a ovládat vlastní pocity a prožitky, porozumění svému vlastnímu já. V mateřské škole je to meditování, snění, klid na samostatné uvažování a plánování, poslech relaxační hudby apod.

➤ Přírodní inteligence: schopnost vnímat změny v přírodě, zvýšená citlivost vnímání přírodních jevů a schopnost učit se z nich. V mateřské škole se jedná o pobyt venku, sázení, zalévání a péče o rostliny na zahradě i v mateřské škole, hrabání listů a sběr přírodnin apod.

1. blok: PLANETA KAMARÁDSTVÍ

Kompetence

1. kompetence k učení

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

2. kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

3. kompetence komunikativní

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

4. kompetence sociální a personální

- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

5. kompetence činnostní a občanské

- chápe, že může o tom, co udělá, rozhodovat, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Charakteristika – Na planetě Kamarádství se dětem otevírá zajímavý svět, kde se seznamují s prostředím mateřské školy a své třídy, s novými kamarády, učitelkami a ostatními zaměstnanci školy. Povídáme si o rodině a jejím významu. Poznáváme důležitost vztahů k jednotlivým členům rodiny, vnímáme rozdíly mezi dětmi a dospělými. Společně si vytváříme

pravidla vzájemné komunikace, tolerance a bezpečného chování, kterými se řídíme při pobytu v mateřské škole, na zahradě a v okolí MŠ.

Děti objevují také tajemství života z různých úhlů pohledu. Setkávají se s pojmem zdraví, co pro nás znamená, co je nám prospěšné a co nám naopak škodí. Seznamují se se svým tělem i svými smysly, poznávají jednotlivé části lidského těla, jejich funkce a smyslové orgány. Zaměřujeme se na osobní hygienu, zdravou výživu, význam ovoce a zeleniny pro naše zdraví, věnujeme se i důležitým tématům o ochraně a bezpečí člověka a prevenci před nemocemi a úrazy.

S dětmi poznáváme nové hry, aktivity, hračky a stavebnice, které jsou rozděleny do různých hracích koutků. Vydáme se společně na cestu za pokladem. Poznáváme nejen tvary a barvy, ale také různé druhy materiálů, které nás v běžném životě obklopují. Přibližujeme si nejběžnější profese dospělých i starší řemesla, význam práce rodičů pro rodinu a hodnotu každé lidské práce.

Nepostradatelnou součástí planety jsou pohádky a příběhy, které děti objevují v kouzelných dětských knihách a jejich prostřednictvím se dostávají do světa fantazie a představ. Děti v knihách potkávají mnoho pohádkových postav s různými vlastnostmi a spolu s nimi se ocitají v neobvyklých situacích, kde mohou vnímat i rozlišovat dobro a zlo. Zároveň se seznamují s autory a ilustrátory dětských knih, lepoprel a encyklopedií. Poznávají, jak se žije v různých zemích světa.

Související témata:

- Těšíme se do školky
- Ovocné mlsání
- Mísa plná zeleniny
- Moje tělo mozek řídí, oči ty to dobře vidí
- Řemesla dříve a dnes
- Poznáváme materiály
- Z pohádky do pohádky
- Kniha je můj kamarád
- Barevné duhové mandaly
- Tvary kolem nás
- Barvy kolem nás

Nabídka činností:

- hry zaměřené na posilování kamarádských vztahů, vzájemné tolerance a spolupráce
- hry se jmény kamarádů, se svou značkou
- sebeobslužné činnosti
- hry na téma rodiny a přátelství, výtvarné ztvárnění rodiny a kamarádů
- formou hry, příběhu a rozhovoru rozlišovat, co je dobré a co špatné pro mě i ostatní
- tvorba třídních pravidel
- seznámení se s prostorami mateřské školy, s prací všech zaměstnanců
- činnosti zaměřené na poznávání prostředí, kde děti žijí

- hry přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí respektovat druhého
- upevňování pravidel bezpečnosti ve třídě i na školní zahradě
- praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí a práce
- hry s ovocem a zeleninou, hmatové a sluchové hry
- fantazijní, výtvarné tvoření s dary zahrádky
- příprava ovocného a zeleninového salátu
- prožitkové učení: ochutnávka dětmi připravené stravy
- situace přispívající k osvojování návyků zdravého životního stylu
- osvojování si řemeslné zručnosti tvorbou rekvizit a pomůcek
- zdravotní cvičení, cvičení ve dvojicích, cvičení s netradičním náčiním
- prohlížení publikací s přírodní tematikou
- vyprávění zážitků, dojmů, příběhů
- pozorování práce na zahrádkách, v parcích a polích
- didaktické hry, z čeho je co vyrobeno
- experimentování, pokusy a objevy
- hry na poznávání jednotlivých částí těla
- námětová hra „Na lékaře“
- cvičení matematických a prostorových pojmů - třídění, řazení, porovnávání
- řazení prvků podle velikosti (pojmenovat nejmenší, největší), seřadit podle kritérií (malý, střední, velký...)
- vyprávění pohádky s obrázky leporel
- výuka básní, říkadel a veršovaných pohádek
- artikulační, jazykové, rytmické hry, hádanky, hry se slovy
- námětová hra „Na knihkupectví“, seznámení se vznikem knih
- beseda s autorem dětských knih, návštěva knihovny
- prohlížení obrázkových knih, vyhledávání informací v encyklopediích
- pozorování, zkoumání v MŠ, na školní zahradě a při pobytu venku
- artikulační, jazykové, rytmické hry, hádanky, hry se slovy

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

1. dítě a jeho tělo

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

2. dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- osvojení si dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného
- myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní

- identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

3. dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

4. dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

5. dítě a svět

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí):

1. dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové
- činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a hry (míčové, pohybové, taneční aj.)
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci, závislostí

2. dítě a jeho psychika

- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- smyslové hry, činnosti zaměřené na cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti
- spontánní hra
- hry na téma rodiny, přátelství apod.

3. dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- aktivity podporující sblížení dětí

4. dítě a společnost

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
 - spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě

5. dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

1. dítě a jeho tělo

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
 - zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky
 - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
 - rozlišovat, co zdraví prospívá a co škodí
 - pojmenovávat části těla, některé orgány, znát jejich funkce
- znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
 - uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
 - mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí, kde hledat pomoc

2. dítě a jeho psychika

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, domluvit se slovy i gesty.
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku, naučit se nazpaměť krátké texty
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si
- orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
 - uvědomit si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje, rozhodovat o sobě
 - respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
 - přijímat pozitivní ocenění i svůj neúspěch, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
 - uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky

3. dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým
 - přirozeně a bez zábran spolupracovat a komunikovat

- uvědomovat si svá práva a povinnosti k druhému, respektovat práva druhým
- chápat, že všichni lidé a děti mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- 4. dítě a společnost
 - uplatňovat návyky v základních formách společenského chování
 - pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které se má chovat
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- 5. dítě a svět
 - orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
 - porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
 - pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

2. blok: PLANETA RADOSTI

Kompetence:

1. kompetence k učení

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí; dovede postupovat podle instrukcí

2. kompetence k řešení problémů

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

3. kompetence komunikativní

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

4. kompetence sociální a personální

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

5. kompetence činnostní a občanské

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Charakteristika – Na planetě Radosti se děti seznamují s tradicemi a svátky, které se slaví nejen v naší vlasti, ale i v různých koutech světa. Rozlišujeme, jak se slavilo v minulosti a jak se slaví

nyňí. Společně poznáváme svátky tradiční, ale i ty novodobé, které jsou často propojené s přírodou a její ochranou.

Děti si užijí spoustu legrace při pohybových činnostech, které mohou být zábavné v létě i v zimě bez ohledu na počasí a mají nepostradatelný význam pro lidský organismus. Během roku poznávají různé druhy sportů, jejich význam a učí se zásady fair-play, kdy není důležité vyhrát, ale zúčastnit se, a formou her si vytvářejí potřebu každodenního pohybu.

Přibližujeme si význam jednotlivých svátků a oslav, které jsou vnímané naší společností především jako příležitost ke společnému setkávání s rodinou a přáteli. Poznáváme různé pranostiky, lidová říkadla, rozpočítadla a koledy. Činnosti motivujeme obdobím dané oslavy. Hudba, pohyb a tanec patří k lidovým obyčejům od pradávna, dětem přibližujeme lidové zvyky spojené s tradicemi, děti poznávají různé hudební směry a hudební nástroje.

Rodina znamená pro děti oblíbené téma plné radosti. Snažíme se, aby děti prožívaly radost se svými rodiči i při společných akcích na školní zahradě a během tvořivých dílen děti tvoří i s prarodiči různé dekorace. K jednotlivým svátkům a oslavám chystáme různé aktivity a soutěže. V mateřské škole si také připomínáme a slavíme narozeniny a svátek každého dítěte s projektem „Zdravé mlsání“.

Související témata:

- Vyletěl si pyšný drak
- Duchové a strašidylka
- Až přijde čert s Mikulášem
- Vánoce, vánoce přicházejí
- Hudební nástroje (Na muzikanty)
- Zimní radovánky
- Jak v zimě sportujeme - zimní olympiáda
- Jak v létě sportujeme
- Svátky jara - Velikonoce
- Malá čarodějnice
- Kdo mě rád - moje rodina

Nabídka činností

- upevňování českých tradic a zvyků
- akce zamykání zahrady s Lampiónovým průvodem
- návštěva čerta a Mikuláše
- pořádání vánočního posezení s rodiči, adventní tvoření s rodiči
- výuka vánočních básní a písní
- přípravy společných zábav a slavností (zvyky, tradice, oslavy, sportovní akce)
- hra na Popelku – třídění korálků různých velikostí, barvy, tvarů
- skládání papíru podle předlohy, teček, úhlopříčky (čepice, lodička, šipky)
- nácvik říkadel a pranostik, zpěv písní a koled, hra na hudební nástroje
- cvičení podle hudby, poslech relaxační hudby

- pantomima – předvedení různých sportů
- činnosti směřující k prevenci úrazů
- loučení se zimou „Vynášení Morany“
- oslava čarodějnic s opékáním buřtů s rodiči
- disko na karnevalu
- dramatizace pohádek
- rozdíl mezi prózou a poezií.
- kresba, malba karnevalových masek, kostýmů
- oslava Velikonoc, tradiční jarní zvyky
- rozhovory o práci dospělých, cvičení motivované činnostmi maminky, tatínka
- cvičení zaměřená na organizační schopnosti
- námětové hry na téma svět dospělých a jejich práce, rodina a přátelství
- výroba přáníček, besídka pro maminky
- oslava Dne dětí
- uspořádání tradiční akce Loučení předškoláků, spaní v MŠ
- pracovní listy zaměřené na logiku, porovnávání, počítání, postřeh

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

1. dítě a jeho tělo

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností – blok 1
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

2. dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy vyjádřit
- rozvoj schopnosti sebeovládání

3. dítě a ten druhý

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

4. dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem)

5. dítě a svět

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

1. dítě a jeho tělo

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- zdravotně zaměřené cvičení (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační)
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

2. dítě a jeho psychika

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelních pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- činnosti zaměřené na poznávání znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování
- cvičení organizačních dovedností
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové)

3. dítě a ten druhý

- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství aj.)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

4. dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí
- aktivity seznamující dítě a různými tradicemi a zvyky
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.)

5. dítě a svět

- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)

- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

1. dítě a jeho tělo

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

2. dítě a jeho psychika

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
 - záměrně se soustředit a udržet pozornost
 - uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
- snažit se ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
- orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
 - chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti
- přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
 - přemýšlet, vést úvahy a to o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
 - prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí
 - podílet se na organizaci hry a činnosti
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás

3. dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
 - uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému
 - porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
 - uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého

4. dítě a společnost

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
 - porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
 - vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky

5. dítě a svět

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují své zdraví i životní prostředí
 - pomáhat pečovat o okolí, spoluvytvářet pohodu prostředí

3. blok: PLANETA POZNÁVÁNÍ

Kompetence:

1. kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

2. kompetence k řešení problémů

- rozlišuje řešení, která vedou k cíli a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit

4. kompetence sociální a personální

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci
- je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem

5. kompetence činnostní a občanské

- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Charakteristika – Na planetě Poznávání děti prožívají zajímavá dobrodružství při cestování v reálném i fantazijním světě a objevují neznámý vesmír a v něm zejména naši planetu Zemi.

Při cestování děti získávají poznatky o České republice a její historii, poznávají naše hlavní město i s mnoha zajímavostmi a rozlišují rozdíly mezi městem a vesnicí. Podrobněji se seznamují s místem, kde žijí, s blízkým i širokým okolím, ale i s přírodou z různých úhlů pohledu. Poznávají různé dopravní prostředky, jejich význam a různorodé využití, učí se značky a pravidla bezpečného pohybu na chodníku i v silničním provozu. Seznamují se s činností policie, hasičů i záchranářů. Zkouší si jednoduché pokusy a bádají s využitím různých pomůcek.

Postupně se seznamují s jinými světadíly, státy a jejich národy. Poznávají, že všichni lidé nejsou stejní a mají nejen rozdílnou barvu pleti, ale i kulturu a zvyky. Podívají se, jak se žije v indiánské vesnici nebo za polárním kruhem. Poznají, jak se žilo v dobách princezen a rytířů, vycestují do pravěku a do dávného období, kdy žili dinosauři.

Změny jsou součástí života a děti pozorují denně počasí a jeho vliv na okolní prostředí i svět. Seznamují se s živou přírodou a sledují změny, které sebou pravidelné střídání ročních období přináší. Získávají poznatky o různých časových pojmech, určují dny a jednotlivé měsíce v roce.

Související témata:

- Změny počasí, jak se oblékáme
- Ráno, v poledne a večer
- Expedice za polární kruh
- Pokusy a objevy
- Na návštěvě ve vesmíru
- Cesta do pravěku
- Ve světě dinosaurů
- Pozor, stůj, červená!
- Na indiánské stezce
- Poznáváme naši zemi, náš domov
- Poznáváme světadíly a národnosti
- Jak se žilo v dobách rytířů a princezen
- Kam pojedeme s mámou a tátou o prázdninách

Nabídka činností:

- poznávání světa na mapě, globusu, práce s encyklopediemi a publikacemi o světě
- manipulace s encyklopediemi
- kreslení a další tvořivá činnost na dané téma
- hry s pískem a vodou, otužování
- vedení kalendáře počasí
- pozorování počasí a jeho změny propojování témat s říkadly a pranostikami
- pochopení pojmu kinetická energie pomocí míčků aj. (kutálení, házení, pouštění)
- pokusy a experimentální aktivity se sněhem, ledem a vodou (čistota)

- tematická vycházka s prohlídkou historické části města Hradce Králové
- prohlížení mapy České republiky, obrázků hlavního města, poslech státní hymny
- pozorování rybníka, řeky Labe a Orlice
- práce s leporely, časopisy a s encyklopediemi
- četba v přírodě
- návštěva knihovny, hvězdárny, divadelního představení
- oslava Dne Země - třídění odpadů
- práce s přírodními materiály – pochopení jejich odlišných vlastností
- pozorování dopravních prostředků, poznávání dopravních značek
- návštěva policie v mateřské škole, seznámení s jejich prací
- hledání geometrických tvarů ve třídě, na procházce (určení počtu, porovnání)
- počítání stejných předmětů v místnosti, puntíků na hrací kostce
- kresba na dopravní téma
- námětové a postřehové hry
- návštěva hlavního nádraží, jízda vlakem
- poslech pohádek a příběhů
- jízda na koloběžkách a kolech při soutěži „Pozor, červená“
- hry podporující rozvíjení slovní zásoby
- aktivity s geometrickými tvary, tvorba prostorových staveb
- nácvik básniček a písniček na dané téma
- pracovní listy, labyrinty, cesty

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

1. dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.)
- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

2. dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi, získání relativní citové samostatnosti
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

3. dítě a ten druhý

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu aj.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

4. dítě a společnost

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře
- a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, chovat se prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

5. dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho vlivy
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí):

1. dítě a jeho tělo

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním
- konstruktivní a grafické činnosti

2. dítě a jeho psychika

- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty, výlety do okolí
- činnosti zaměřené na chápání pojmů a osvojování poznatků
- činnosti souvisejících s denním řádem, přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti
- námětové hry a činnosti, hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší

3. dítě a ten druhý

- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

4. dítě a společnost

- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy)
- 5. dítě a svět
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic)
- poučení o možných nebezpečných situacích, jak se chránit, využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

1. dítě a jeho tělo

- zachovávat správné držení těla
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku, zvládat pracovní úkony
 - zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, pohyb v různém prostředí
- zvládat sebe obsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky, mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí

2. dítě a jeho psychika

- domluvit se slovy, přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat a všimát si
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- projevovat, co cítím, snažit se ovládat své afektivní chování
- uvědomovat si své možnosti i limity, příjemné i nepříjemné citové prožitky
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

3. dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým
- chápat, že všichni mají stejnou hodnotu, že osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, respektovat potřeby jiného dítěte
 - chovat se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádat o pomoc
 - uvědomit si, že lidé jsou různí a chápat, že mají stejnou hodnotu

4. dítě a společnost

- utvořit si představu o pravidlech chování a společenských normách
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik

5. dítě a svět

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat nebo poškozovat
 - orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
 - uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může setkat, mít povědomí o tom, jak se chránit

4. blok: PLANETA TAJEMSTVÍ

Kompetence (dítě ukončující předškolní vzdělávání):

1. kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, chce porozumět jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

2. kompetence k řešení problémů

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady)
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

3. kompetence komunikativní

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky (knížky, encyklopedie, počítač)

4. kompetence sociální a personální

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které vidí ve svém okolí
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. kompetence činnostní a občanské

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje a pracovitost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevěšmavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých

Charakteristika – Na planetě Tajemství se dětem odkrývá živá a neživá příroda a vše, co bývá pro děti zahaleno určitým tajemstvím. Postupně si vytvářejí k přírodě pozitivní postoj. Prozkoumávají svět rostlin i živočichů, odhalí záhadný a pestrý život v podmořském světě i exotická zvířata ze ZOO. Poznávají, jak se jmenují, čím se od sebe liší, jaký mají užitek pro člověka, co potřebují k životu a jak je můžeme chránit.

Přibližujeme si koloběh vody, její skupenství a význam pro život na Zemi, nebezpečí její síly i rizika znečišťování. Během střídání ročních období pozorujeme změny v přírodě, její proměnlivost a krásu, učíme se rozlišovat přírodniny, vnímat přírodu všemi smysly a na základě vlastních zkušeností určovat charakteristické znaky ročních období.

Poznáváme, co nám příroda poskytuje, jak je jedinečná, ale i zranitelná, čím jí člověk škodí a jak ji dokáží lidé nešetrně ničit, ale naštěstí i účinně chránit. Učíme se posuzovat, jaký vliv má na přírodu počasí a nedostatek vody a jaké jsou možnosti ochrany vody i životního prostředí.

Související témata:

- Naše Země - zdravá Země
- Plody podzimu
- Strom je můj kamarád
- Ptáci kolem nás
- Jaro už je tady
- Procházka loukou
- Medové království
- Poznáváme volně žijící zvířátka
- Zvířata na dvorku i na zahradě
- Za zvířátka do ZOO
- Pestrý podmořský svět
- Voda v mnoha proměnách
- Kámen, voda, písek

Nabídka činností:

- posilování kladného vztahu k živé i neživé přírodě
- osvojování si jednoduchých poznatků o přírodě a jejich proměnách
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- pozorování stromů a rostliny v přírodě, různé pokusy s přírodninami
- pozorování, zkoumání v MŠ, na školní zahradě a při pobytu venku
- sběr přírodnin, hry s nimi, třídění, porovnávání, počítání, skládání
- labyrinty, vytváření skupin předmětů, vztahy mezi nimi (který předmět do skupiny nepatří a proč...)
- třídění, tvoření skupin podle druhu, barvy, velikosti, tvaru, materiálu
- určování prostorových vztahů a pojmů věcí kolem nás
- pozorování zvířat v jejich přirozeném prostředí, práce s lupou

- vyprávění a čtení pohádek o zvířátkách, zpěv písniček
- seznamování s hádankami, tvoření vlastních
- diskuze na téma „jaké knihy čteme doma“
- v zimě procházka do lesa s nadílkou pro zvířátka
- pohybové hry a dramatizace pohádkových příběhů
- projekt: Medové dny

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

1. dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

2. dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- získání relativní citové samostatnosti

3. dítě a ten druhý

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole)

4. dítě a společnost

- seznamování se světem lidí, osvojení si poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

5. dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí):

1. dítě a jeho tělo

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- 2. dítě a jeho psychika
- samostatný slovní projev na určité téma
- prohlížení a „čtení“ knížek
- záměrné pozorování běžných předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.)
- činnosti přiměřené síle a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení v projevování citů, v sebekontrolě a v sebeovládání
- 3. dítě a ten druhý
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- 4. dítě a společnost
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání)
- 5. dítě a svět
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy, rostliny, živočichové, podnebí, počasí)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

1. dítě a jeho tělo

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru, vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
 - rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
 - mít povědomí o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku, jednoduché pracovní úkony
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami

2. dítě a jeho psychika

- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat, porozumět slyšenému
- záměrně se soustředit a udržet pozornost

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
 - pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
 - řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci, zachytit a vyjádřit své prožitky
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)

3. dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, spolupracovat s ostatními
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, chovat se empaticky
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, řešit konflikt dohodou
 - dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla
 - obhajovat svůj postoj, názor a respektovat postoj a názor jiných

4. dítě a společnost

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- vyjednávat, domluvit se na společném řešení
 - vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
 - chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

5. dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí, jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
 - všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat nebo poškozovat
- pomáhat pečovat o zahradu a okolní životní prostředí

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Autoevaluace patří k nejdůležitějším článkům ŠVP. Jde o proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání. Je realizovaný uvnitř mateřské školy a odehrává se v několika na sebe navazujících a neustále se opakujících fázích. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním poskytují učitelům a řediteli zpětnou vazbu o kvalitě vlastní činnosti. Vyhodnocení je podkladem pro vyvození závěrů pro další práci. Učitelé jich cíleně využívají k optimalizaci a zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá. Stanoví si, jak budou dále postupovat, aby méně úspěšnou oblast posunuli žádoucím směrem a posílili tím slabé stránky. Nejedná se o jednorázové a náhodné zhodnocení určitého jevu na základě subjektivního dojmu, ale o proces, který je realizován systematicky, podle předem připraveného plánu.

Je důležité si uvědomit: co budeme hodnotit (předmět), způsob vyhodnocování (metody a techniky), kdy hodnotit (časový plán), kdo bude hodnotit a kdo je za co zodpovědný.

Hlavní kroky evaluace

Sběr informací ze sledovaných oblastí – na co se zaměříme.

Analýza těchto informací, porovnání s žádoucím stavem.

Vyhodnocení a plánování dalších postupů do budoucna.

Realizace nových postupů, námětů, opatření.

Subjekty podílející se na evaluaci školy

- ředitel
- zástupce ředitele pro PŠV
- učitelé
- provozní zaměstnanci
- rodiče, děti

7.1 Oblasti autoevaluace

Podmínky ke vzdělávání

- věcné podmínky
- životospráva
- psychosociální podmínky
- organizace, řízení MŠ
- personální a pedagogické zajištění
- spoluúčast rodičů
- vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- vzdělávání a jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
- vzdělávání dětí nadaných
- vzdělávání dětí od dvou do tří let

Průběh vzdělávání

- naplňování stanovených cílů
- získávání klíčových kompetencí, vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobnostní rozvoj jedince
- využívání prožitkového a situačního učení, kooperace a experimentování, individualizace
- pestrost tematických celků a vzdělávací nabídky
- nabídka IT aktivit na interaktivní tabuli a PC, činnosti s digitálními pomůckami
- prostor pro sebehodnocení dětí, vyjádření vlastního názoru aj.

Výsledky vzdělávání

- posuzovat každé dítě jako individualitu
- sledovat rozvoj a osobnostní pokroky, jeho posun ve vzdělávání
- zachytit problémy, vyvodit závěry, hledat řešení, odborná pomoc
- pedagogická diagnostiky dítěte: dynamická (využití záznamových diagnostických listů) a statická (využití programu iSophi), stanovení individuálních plánů

Spolupráce s veřejností

- spolupráce se zřizovatelem
- spolupráce se základní školou
- prezentace školy na veřejnosti, organizování společných akcí
- spolupráce s jinými mateřskými školami, vzájemné sdílení zkušeností

Spolupráce s rodiči

- schůzky s rodiči, informační nástěnky
- individuální rozhovory s rodiči, poradenský servis
- ukázka portfolia dítěte a diagnostiky dítěte iSophi
- projekty ve spolupráci s rodiči: „Exkurze mezi Vás“, „Čteme dětem“, „Zdravé mlsání“
- půjčování odborné literatury ze školní knihovny
- společné akce s rodiči a dětmi

Řízení školy

- kvalita systémového řízení
- plánování – stanovení koncepce školy, ročního plánu
- kontrolní a hospitační činnost
- efektivita organizace školy – organizační a provozní řád, školní řád
- metodická podpora kvality vzdělávání – personální rozvoj, DVPP, samostudium
- systém vedení pedagogických pracovníků – využití výsledků hospitací, vzájemná hospitace učitelů
- kritéria hodnocení pracovníků

7.2 Evaluace - časový plán, vyhodnocování, odpovědnost

V této části je podrobně popsán plán evaluace zaměřující se na:

- dokumenty školy
- podmínky vzdělávání
- průběh vzdělávání
- spolupráce

8. INTERNÍ PŘÍLOHY

8.1 Roční plán

- Koncepce školy
- Školní řád
- Provozní řád
- Provozní řád hřiště
- Směrnice školy
- Organizační řád
- Plán kontrolní činnosti
- Plán porad
- Plán dalšího vzdělávání
- Kritéria pro stanovení odměn
- Plán akcí mateřské školy
- Doplnkové programy a projekty
- Plán - strategie prevence sociálně patologických jevů
- Bezpečnostní opatření při práci s dětmi

8.2 Přílohy k evaluaci školy

- záznamový list: evaluace ŠVP PV
- záznamový list pro učitele: podmínky vzdělávání (hodnotící dotazník)
- záznamový list pro provozní zaměstnance: podmínky vzdělávání (hodnotící dotazník)
- záznamový list: autoevaluace učitele
- pedagogická diagnostika: statická (program iSophi), dynamická (diagnostický list dítěte)
- záznamové archy pro hospitaci a vzájemné hospitace učitelů
- záznamové archy kontrolní činnost u provozních zaměstnanců

V Hradci Králové 28. 8. 2025

Vypracovala: Mgr. Eva Homolková, Bc., zástupce ředitele školy pro předškolní vzdělávání

Tým učitelek MŠ Březhrad

